

Nüüdisaegne õppimine ja õpetamine kaasavas koolis

Hariduselu jälgivad inimesed teavad, et viimastel aastatel on räägitud üha rohkem muutunud õpikäsitusest, individuaalsest ja nüüdisaegsest lähenemisest igale õpilasele. Pikalt on kõne all olnud ka kaasava hariduse temaatika. Möödunud õppeaasta tõi koolidesse suuri muutusi just kaasavat haridust silmas pidades. Kaasav haridus tähendab, et kõigil õppijatel, s.h hariduslike erivajadustega õppijatel, on õigus saada haridust vastavalt oma võimetele ja vajadustele ning seda üldjuhul kodulähedases tavakoolis.

Olukord, kus klassis õpivad koos erinevate vajaduste ja vaimsete võimete õpilased, seab õpetajad tunni andmisel keerukasse olukorda. Arvestada tuleb kõigiga: nii erivajadusega, andekate kui ka nõ tavaliste lastega, samuti uussisserändajatega. Väiksemates koolides võib selle liitklassi puhul korrutada kahega. Õpetaja peab suutma ainetunnis kõigi nendega tegeleda ning tahaplaanile ei tohi jääda ükski laps. Õpetajatel jääb aga sageli puudu oskustest kohandada õppematerjale igale õpilasele sobivaks, kasutada tundides tänapäevaseid õpetamismeetodeid ja –vahendeid, et kaasata kõiki klassis olevaid õpilasi. Tihti jääb puudu ka oskusest kolleegidega rohkem koostööd teha. Tugispetsialistide puudusest tingitult on õpetaja vastutus kõigi õpilaste hea õpetamise eest veelgi suurem. Olukorraga toimetulekuks vajavad õpetajad uusi teadmisi ja oskusi.

Just nendest põhjustest tingitult toimus 2017/2018. õ-a. Eidapere Koolis õpetajatele viis koolituspäeva, mille raames oli võimalus saada põhjalik ülevaade hariduslikest erivajadustest, pedagoogilistest sekkumisvõimalustest, muutunud õpikäsitusest ning tänapäevastest õpetamismeetoditest. Koolituspäevi rahastati Euroopa Liidu Sotsiaalfondi ja SA Innove taotlusvooru „Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning haridusasutuste juhid“ meetme „8.6 Koolimeeskondade ühine õppimine haridusuuenduste rakendamiseks“ kaudu.

Oma teadmisi jagasid meiega Tartu Herbert Masingu Kooli õpetajad Marju Aas, Merje Kivikas ja Katre Riives ning Tallinna Ülikoolist Triin Ulla ja Priit Kruus.

Tartu Herbert Masingu Kooli õpetaja Marju Aas andis põhjaliku ülevaate psüühikahäiretest ning pedagoogiliste sekkumiste põhimõtetest. Merje Kivikas rääkis lähemalt autistlikest lastest ning nende õpetamisest. Katre Riives andis juhiseid individuaalse õppekava koostamisest ning õppematerjali jõukohastamisest lähtuvalt õpilase vajadustest.

Tallinna Ülikooli koolitaja Triin Ulla on haridusteaduste instituudi koolipedagoogika lektor ning aktiivne VEPA (Veel Parem) Käitumisoskuste Mängu treener, kes jagas kahel päeval oma teadmisi meie õpetajatega. VEPA on rahvusvaheliselt tunnustatud ja kõrgelt hinnatud tõenduspõhine ennetusprogramm. Teadusuuringud on näidanud, et meetodika rakendamine koolikeskkonnas vähendab õpilaste käitumisprobleeme, vägivaldset ja agressiivset käitumist, koolikiusamise esinemist, suurendab õpiedukust jpm.

Priit Kruus, Tallinna Ülikooli haridusteaduste instituudi haridusinnovatsiooni keskuse didaktik, pani õpetajaid mõtlema muutuva õpikäsituse tähendusest ja selle seosest koolikultuuriga, samuti meeskonnatöö võimalustest.

Koolituspäevad andsid õpetajatele hea teoreetilise pagasi, kuid suurimaks väärtuseks saab lugeda seda, et õpetajad said võimaluse meetodeid ise kogeda ning praktiliselt kasutada. Erinevate meetodite valik oli suur ja vaheldusrikas ning igale aineõpetajale jagus midagi, mida saab enda ainetundides rakendada. Tore oli koolitusel tunda ja näha seda, kuidas õpetajate koostöövõimalustest rääkides hakkasid õpetajate mõtted tööle. Arutleti juba toimivate tegevuste üle, kuid käidi välja ka ideid, kuidas on võimalik ühiseid tunde läbi viia, milliseid pikemaajalisi projekte võiks koolis rakendada jne. Nüüd on vaja head ideed ainult täpsemalt läbi rääkida ning sügisel alustada nende teostamist. Sügis toob aga ka võimaluse rakendada õpitut teadmisi individuaalsete õppekavade koostamisel ning õppematerjali kohendamisel.

Ühised koolitused tõstsid esile ka uued teemad, millega järgmisel õppeaastal jätkata, et õpetajad tunneksid end tunnis pädeva ja motiveerituna ning saaksid oma tööst rahulolutunde, õpilased aga naudiks koostööd huvitavaid tunde andvate õpetajatega.

Soovime tänada lapsevanemaid ja kooli töötajaid, kes olid nõu ja jõuga koolituspäevade ajal abiks ning tegelesid sel ajal, kui õpetajad õppisid, lastega.

Riina Tomingas
Eidapere Kooli direktor

